

PÅ TSARENS VANNVEIER

Geografi – Historie – Kultur
Dagens Russland

Fornebu og Lysaker Rotaryklubb 10. september 2020.

www.ogskagestad.net

Boken – slik ser den ut. En reiseskildring? Ja, det også. Hva boken ellers er, fremgår av undertittelen. Ref. Goethe: "Wenn jemand eine reise tut so kann er was erzählen"

Skildringen av en reise gjennom Russland fra St.Petersburg til Moskva danner rammen om en serie fortellinger om geografi, om dette landets historie, om russisk kultur.

På bakgrunn av egne opplevelser gjennom 7 års botid i landet, personlige betraktninger om Dagens Russland. En reise gjennom masse geografi og fascinerende historie.

PÅ TSARENS VANNVEIER

Geografi – Historie – Kultur
Dagens Russland

274 sider

Pris kr. 350,-

Kontant eller VIPPS

(tlf. 95754211)

ODD GUNNAR SKAGESTAD ☆ PÅ TSARENS VANNVEIER

ODD GUNNAR SKAGESTAD
PÅ TSARENS VANNVEIER
Geografi – Historie – Kultur – Dagens Russland

Hvilke vannveier? Fra naturens side elver og innsjøer, som i løpet av de siste vel 300 år er blitt bundet sammen av et menneskeskapt nettverk av kanaler og sluser. Kartskisse – viser strekningen St.Petersburg-Moskva med anløpsstedene – tils. 1829 km.

HVILKE VANNVEIER?

- Naturens egne – elver og innsjøer

Supplert med:

- Menneskeskapte – kanaler og sluser

Hvilken tsar – og hvorfor tsaren? Bokens gjennomgangsfigur: Dels enkeltvis som konkret person og personer - fra Ivan den Grusomme og Peter den Store til Josef Stalin t.o.m. Vladimir Putin (nevnt 17 steder i boken)..

Dels kollektiv samlebetegnelse på landets skiftende herskere. Fremfor alt metafor for MAKTENS rolle i Russlands historie og samfunnsliv.

HVILKEN TSAR – OG HVORFOR?

- Gjennomgangsfigur og bakteppe
- Tsaren – enkeltvis som fysisk person
- Kollektivt som institusjon og begrep
- Russlands hersker og herskere
- Tsaren som metafor for makten

Startpunkt St.Petersburg. Bronserytteren (Peter den Store) og byvåpen.

STARTPUNKT ST.PETERSBURG

Lenin er alltid med oss! Plakat fra 1960-tallet, plaststatue i et varemagasin.

DEN FØRSTE AV DE RØDE TSARER:

«LENIN ER ALLTID MED OSS»

Vannveiene: Elver, innsjøer, kanaler. Tils. 1829 km. (Husk vikingferdene)

VANNVEIENE: ELVER, INNSJØER, KANALER

- **ELVENE:** NEVA, SVIR', VYTEGRA, KOVZJA, SJEKSNA, VOLGA
- **INNSJØENE:** LADOGA, ONEGA, BELOJE-SJØEN, RYBINSK-RESERVOARET
- **KANALSYSTEMET:** KVITSJØKANALEN, VOLGA-ØSTERSJØKANALEN, og MOSKVAKANALEN
- **ST.PETERSBURG-MOSKVA,** Tils. 1829 km

Innsjøene. Flateinnhold med Mjøsa som målestokk

INNSJØENE

- **LADOGA** - EUROPAS STØRSTE INNSJØ, 17 700 kvkm dvs. 50 x MJØSA
- **ONEGA** - EUROPAS NEST STØRSTE, 9 900 kvkm dvs. 27 x MJØSA
- **BELOJE-SJØEN** - 1155 kvkm dvs. 3 x MJØSA
- **RYBINSK-RESERVOARET** - 4580 kvkm dvs. 12 x MJØSA

Kvitsjøkanalen – eksempel på kostnader i lidelse og død.

KVITSJØKANALEN

Bygget 1931-33 av slavearbeidere, ca 250 tusen
GULag-fanger omkom

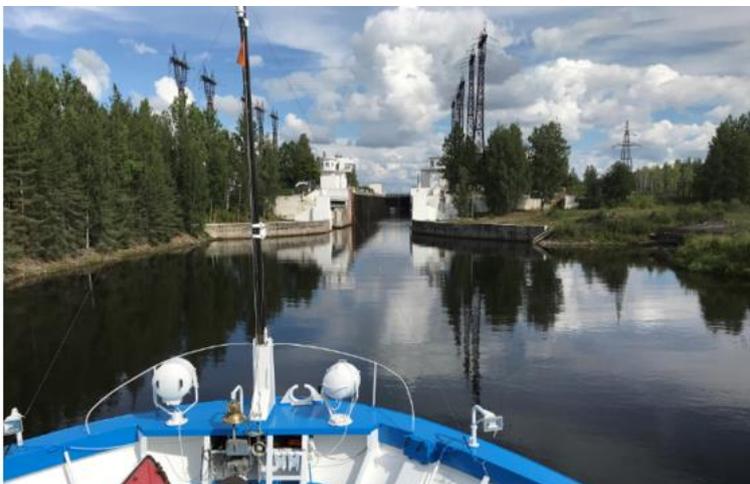
Slusesystemet. 17 sluser tar oss fra 0 til 162,1 moh.

SLUSE-SYSTEMET

Til sammen 17 sluser:

- Svir-elven 2 sluser, fra 4 til 32,6 moh
- Vytegra-kanalen 6 sluser, fra 32,6 til 112 moh
- Sjekсна-elven 1 sluse, fra 112 til 99,3 moh
- Fra Rybinsk-reservoaret til Jaroslavl 1 sluse, fra 99,3 til 85,5 moh og tilbake til 99,3 moh
- Volga fra Uglitsj til Dubna 1 sluse, 102 til 113 moh,
- Moskva-kanalen 6 sluser, 113 til 162,1 moh

Innsailing mot Nedre Svirsluse

Geografi: Klima- og vegetasjonssoner. Vi reiser gjennom et naturlandskap som også er et kulturlandskap.

GEOGRAFI:

Vi reiser gjennom et paddeflatt landskap

**RUSSLANDS KLIMA- OG VEGETASJONS-
SONER, FRA NORD TIL SYD:**

- Tundra-beltet
- Tajga'en («Det boreale barskogsbeltet»)
- Løvskogs- og blandingskogsbeltet
- Svartjord-beltet («Tsjernoziom»)

Schlüsselburg. Festning ved Nevas utløp fra Ladoga grunnlagt av Peter den Store

SCHLÜSSELBURG

Hvordan naturen har formet kulturen

Treet – det viktigste materialet i Nord-Russland. Byggeskikk – kunsthåndverk og brukskunst – eks. Mandrogi og Kizji

HVORDAN NATUREN HAR FORMET KULTUREN

- Treet – det viktigste materialet i Nord-Russland
- Byggeskikk - den nord-russiske trearkitekturen (treborger, stavkirker, bolighus og driftsbygninger av tre)
- Kunsthåndverk - treskjæring
- Eksempler på vår ferd: Mandrogi og Kizji

Mandrogi – trearkitektur

Mandrogi – bamse og treskurd (dørportal)

MANDROGI - BAMSE og TRESKURD

Museumsøya Kizji - Forklarelseskirken, 22 kupler. UNESCOs Verdensarvliste

Kizji og elvecruisebåt

Livet på Volga – Moder Volga (70 m høy betongstatue) og forfatteren ved Krokhino

LIVET på VOLGA

Goritsy (Kirillovo) – Lenin og Folkets Hus (kjøpmannen Simonov 1916)

GORITSY - LENIN foran FOLKETS HUS

Goritsy – Kirillo-Belozerskij-klosteret. Murene 7 m tykke, 732 m lange

Jaroslavl – byvåpen og St.Eliaskatedralen. Storfyrst Jaroslav og bjørnen

JAROSLAVL

Seiersparken og Uspenskij-katedralen, bygget år 2010

JAROSLAVL

Bjørnen Misja og Tusenårsparken (byen grunnlagt i 1010)

JAROSLAVL – MISJA og TUSENÅRSPARKEN

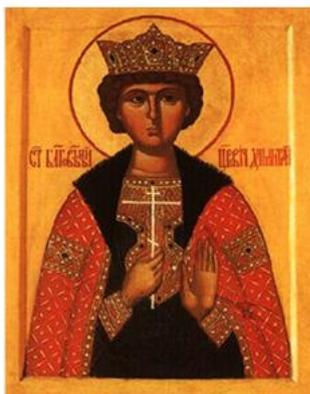
Uglitsj – klokken og byvåpenet (St.Dmitrij)

UGLITSJ

Uglitsj - St.Dmitrij og Blodskirken - Udåden i 1591

UGLITSJ - ST.DMITRIJ og BLODSKIRKEN

Fra Volga til Moskvakanalen: Kaljazin og Lenin (25 m høy)

Fra VOLGA til MOSKVAKANALEN

MOSKVA - KREML

MOSKVA - AUGUST 2019

DAGENS RUSSLAND - SELVBILDE OG SYMBOLER

Russland – landets selvforståelse og dets symboler: St.Georg i 3 kanaler.

Det Godes (Russlands) kamp mot og seier over Det Onde (omverdenen). Ref. også Zurab Tseretelis versjon ved FN-hovedkvarteret i New York.

TAKK FOR OPPMERKSOMHETEN!

PÅ TSARENS VANNVEIER

Geografi – Historie – Kultur
Dagens Russland

274 sider

Pris kr. 350,-

Kontant eller VIPPS

(tlf. 95754211)

ODD GUNNAR SKAGESTAD ✧ PÅ TSARENS VANNVEIER

ODD GUNNAR SKAGESTAD
PÅ TSARENS VANNVEIER
Geografi – Historie – Kultur – Dagens Russland

